

OPŠTINA PLUŽINE

**LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE
ZA 2020.-2021. GODINU
NACRT**

Plužine, oktobar 2019. godine

Opšti podaci	3
Definicija pojma mladih	4
Šta je lokalni akcioni plan za mlade.....	4
Anketiranje mladih	5
Zakon o mladima	5
Akcioni plan	5
Radna grupa za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade.....	12

Opština Plužine se nalazi na sjeverozapadu Crne Gore uz granicu Bosne i Hercegovine. Prostire se na teritoriji od 854 km² što je čini šestom opštinom po veličini u Crnoj Gori. Najviša tačka u Opštini je Bobotov kuk na 2522 mnm, a najniža tačka je na sastavcima rijeka Pive i Tare kod Šćepan Polja i iznosi 433 mnm. Opština ima jasne prirodne granice. Najčešće su to prirodni grebeni, a samo prema sjevero-istoku je to rijeka Tara koja je takođe jasna prirodna granica. Sa istoka je odvojena grebenima Durmitora i kanjonom Sušice od opštine Žabljak. Sa jugo-istoka južnim obroncima Durmitora i kanjonom Komarnice od opštine Šavnik. Granica sa opštinom Nikšić na jugu su planine Vojnik i Javorak a na zapadu greben planine Golije. Od opštine Gacko i Foča u Bosni i Hercegovini prema zapadu odvojena je planinom Ledenicom, prevojem Ravno, Volujakom i Maglićem a sjeverna granica počinje od Maglića preko Ulobica i Vučeva, pa do Šćepan Polja. Od Šćepan Polja granica se nastavlja uzvodno rijekom Tarom do Kaluderovače u Tepcima.

Territorija u najvećem obimu pripada morfološkom slivu Pive i pritoke Komarnice, potom slivu Tare, a samo malim dijelom slivovima Zete, Trebišnjice i Sutjeske.

Izgradnjom HE „Piva“ potopljeno je prvobitno naselje Plužine, tadašnji opštinski centar. Sadašnji, novi opštinski centar izgrađen je neposredno uz akumulaciju HE „Piva“.

Područje opštine Plužine je sa brojnim prirodnim vrijednostima veoma atraktivno za razvoj turizma. Posebne prirodne vrijednosti su prirodna jezera (Tmovačko, Stabanjsko veliko i malo, Škrčko, Sušičko), planine (Durmitor, Volujak, Bioč, Maglić, Ledenica), rijeke (Piva, Tara, Komarnica, Vrbnica, Sušica) kao i HE Piva sa branom visokom 220m. Opštini Plužine pripada 14 procenata nacionalnog parka "Durmitor". Pivsko jezero sa svojom dužinom od 45 km predstavlja ogroman vodni i turistički potencijal koji je još uvijek nedovoljno iskorišćen.

U opštini Plužine živi ukupno 3.246 stanovnika, što predstavlja 0,52% od ukupnog broja stanovnika Crne Gore.

Broj gradskog stanovništva na području opštine bio je 1.341 (41,31%), a seoskog 1.905 (58,69%). Broj zaposlenih osoba iznosio je 1.051, što predstavlja 32,38% od ukupnog broja stanovništva Plužina. Broj zaposlenih muškaraca bio je 623 (37,39% od ukupnog broja muškaraca), a zaposlenih žena bilo je 428 (27,09% od ukupnog broja žena). Od ukupnog broja stanovnika u opštini Plužine ima 1.666 (51,32%) muškaraca i 1.580 (48,68%) žena, što predstavlja odnos muškaraca i žena 1.054:1000. Prosječna starost stanovništva je 43,7 godina, muškaraca 42,3, a žena 45,2 godina.

Udio stanovništva starijeg od 18 godina u opštini Plužine je 82,1% (2.665), od čega je udio punoljetnih muškaraca 82,5% (1.375), a udio punoljetnih žena 81,6% (1.290). Odnos broja punoljetnih muškaraca i žena je 1066:1000. (podaci iz popisa 2011. godine).

DEFINICIJA POJMA MLADIH

Pojam „mladi“ opisuje fazu između djetinstva i odraslog doba. Mladi su lica od navršениh 15 do navršениh 30 godina života. Mladost je posebno životno razdoblje u kojem se uz biološko i psihičko sazrijevanje odvija i proces uključivanja pojedinca u društvenu zajednicu. Dostizanje socijalne zrelosti ne zavisi samo od mladih, nego i od sveopštih mogućnosti koje im društvo pruža kako bi dostigli socijalnu zrelost. Stoga imamo različito definisanje starosnih granica mladih jer mogućnosti variraju od države do države. Prema UN i Svjetskoj banci, mladi su osobe od 15 do 30 godina života.

ŠTA JE LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE

Lokalni akcioni plan za mlade predstavlja razvojni dokument kojim se sprovodi briga o mladima u cilju poboljšanja položaja mladih u našoj Opštini. Ovaj dokument utvrđuje cjelovitu i usklađenu politiku prema mladima i radni plan zadataka u sprovođenju akcionog plana. U interesu mladih je da sve jedinice lokalne samouprave, institucije, udruženja građana i ostali subjekti društvene zajednice međusobnom saradnjom doprinesu postizanju zajedničkih ciljeva.

Lokalni akcioni plan pokriva sledeće oblasti:

- Obrazovanje,
- zapošljavanje ,
- aktivnost mladih,
- zdravije i porodica,
- mediji i učešće mladih u životu društva i informisanost i
- mobilnost mladih.

Priklom izrade Lokalnog akcionog plana vodilo se računa da sve planirane aktivnosti iz navedenih oblasti budu realne i ostvarjive u planiranim vremenskim rokovima. Ovaj dokument sadrži analizu trenutne situacije, probleme, ciljeve i aktivnosti za rješavanje problema, nosioce aktivnosti, vremenski rok za realizaciju i pokazatelje uspješnosti realizacije svih navedenih aktivnosti.

ANKETIRANJE MLADIH

Za potrebe izrade Akcionog plana za mlade sprovedena je anketa, koju je popunilo oko 50 mladih ispitanika sa područja opštine Plužine. Anketiranje je sprovedeno radi istraživanja problema, prioriteta i potreba mladih naše Opštine. Na osnovu istraživanja izvršena je analiza problema i trenutnog stanja i izrađen Lokalni akcioni plan za mlade u opštini Plužine.

ZAKON O MLADIMA

Članom 14 Zakona o mladima („Sl. list CG”, broj 025/19) propisano je da je Opština dužna da donese akcioni plan za mlade za period od najviše dvije godine, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Lokalni akcioni plan za mlade sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih.

Opština je dužna da nacrt Lokalnog akcionog plana za mlade dostavi Ministarstvu, radi davanja mišljenja o njegovoj usaglašenosti sa Strategijom, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine.

Opština je dužna da godišnji izvještaj o realizaciji Lokalnog akcionog plana za mlade dostavi Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

AKCIONI PLAN

Zbog preglednosti dat je tabelarni prikaz ključnih ishoda.

KLJUČNI ISHOD A: MLADI OSTVARUJU EKONOMSKU I SOCIJALNU SIGURNOST KROZ OLAŠKAN PRISTUP TRŽIŠTU RADA I STICANJE ZAPOSLENJA

MJERA IZ NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE	AKTIVNOST	POKAZATELJ USPJEHA	ODGOVORNI ZA REALIZACIJU	IZVOR FINANSIRANJA	PERIOD REALIZACIJE
A1. Podrška razvoju preduzetništva mladih	A1.1 Organizovanje radionica u okviru kojih bi se podizala svijest o značaju samozapošljavanja i otvaranju sopstvenog biznisa i radnog osnaživanja mladih.	Minimum 20 mladih obuhvaćeno radionicama o samozapošljavanju i otvaranju sopstvenog biznisa. Organizovane najmanje 2 radionice na temu samozapošljavanja.	Zavod za zapošljavanje PJ Plužine, lokalna samouprava, Omladinski klub Plužine.	Redovna budžetska sredstva ZZZ- PJ Plužine, redovna budžetska sredstva.	IV kvartal 2020. godine, I, II i IV kvartal 2021. godine.
	A1.2. Osnivanje i rad sekcija u školama o preduzetništvu.	Minimum 10 mladih obuhvaćeni godišnje ovim sekcijama.	Ju obrazovni centar Plužine.	Redovna budžetska sredstva JU obrazovnog centra.	Školska 2020. i 2021. godina.
A2. Uspostavljen integrirani sistem podrške mladima ka dostojanstvenom zaposlenju	A2.1. Upoznavanje mladih sa obavezama i pravima iz oblasti rada, kroz internet portale, brošure, direktan kontakt putem radionica i info sesija.	Minimum 40 mladih godišnje informisano o obavezama i pravima iz oblasti rada. Najmanje 2 organizovane info sesije ili radionice.	Zavod za zapošljavanje, PJ Plužine, Omladinski klub Plužine, lokalna samouprava.	Redovna budžetska sredstva ZZZ - PJ Plužine, redovna budžetska sredstva.	Kalendarska 2020. i 2021. godina.

KLJUČNI ISHOD B: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNOM OBRAZOVANJU

MDJERA IZ NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE	AKTIVNOST	POKAZATELJ USPJEHA	ODGOVORNI ZA REALIZACIJU	IZVOR FINANSIRANJA	PERIOD REALIZACIJE
B1. Podrška razvoju neformalnog učenja	B1.1. Sprovedenje programa neformalnog učenja za mlade (seminari, obuke...).	Najmanje 1 seminar, obuka godišnje organizovana za mlade. Najmanje 30 mladih obuhvaćenih ovim programom.	Organizacije civilnog društva, obrazovne institucije, omladinski klub, lokalna uprava.	Redovna budžetska sredstva (sufinansiranje mladih u programima neformalnog učenja), donatorska sredstva.	II I III kvartal 2020. godine, II I III kvartal 2021. godine.
	B1.2. Informisanje mladih o postojanju i njihovo uključivanje u međunarodne programe za mlade koji omogućavaju priliku za neformalno obrazovanje i razmjenu znanja mladih i onih koji rade sa mladima.	Organizovano najmanje 3 info dana godišnje u JU obrazovnom centru Plužine. Objavljivanjene informacije na sajtu Opštine, škole i na društvenim mrežama. Minimum 20 mladih iz Plužina koji su učestvovali u programima neformalnog obrazovanja.	Organizacije civilnog društva, JU obrazovni centar Plužine, omladinski klub Plužine.	Redovna budžetska sredstva, donatorska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.
B2. Promocija obrazovne mobilnosti mladih	B2.1. Promocija mogućnosti za dobijanje stipendija i podrške mladima za učešće u omladinskim razmjenama.	Mladi imaju mogućnost da se o ovome informišu u svojoj obrazovnoj ustanovi, tj. da postoje informacije na sajtu ili osoba koja im može pružiti ove informacije i dati podršku u procesu prijave. Najmanje 20 mladih koji su iskoristili ove mogućnosti.	JU obrazovni centar Plužine u saradnji sa nadležnim Ministarstvom, omladinski klub Plužine.	Redovna budžetska sredstva.	II kvartal 2020. godine, II kvartal 2021. godine

KLJUČNI ISHOD C: MLADI SU AKTIVNI GRABANI, UKLJUČENI, MOTTIVISANI, PROAKTIVNI I UČESTVUJU U PROCESIMA RAZVOJA ZAJEDNICE U KREIRANJU POLITIKA I NJIHOVOM SPROVODENJU

MIJERA IZ NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE	AKTIVNOST	POKAZATELJ USPJEHA	ODGOVORNI ZA REALIZACIJU	IZVOR FINANSIRANJA	PERIOD REALIZACIJE
C1. Razvoj kulture učešća mladih	C1.1. Unapređenje rada učeničkih Parlamenata. C1.2. Organizovanje obuka mladih na temu participacije.	Minimum 5 mladih uključenih u rad učeničkih Parlamenata. Minimum 10 mladih koji se uključuju u proces planiranja i sprovođenja lokalnih politika.	JU Obrazovni centar Plužine. Lokalna samouprava, Organizacije civilnog društva, Omladinski klub Plužine.	Redovna budžetska sredstva. Redovna budžetska sredstva, donatorska sredstva.	školska2020 i 2021 godina. I i II kvartal 2020. godina,
	C1.3. Promocija učešća mladih u procesima donošenja odluka.	Sprovedena minimum 1 kampanja godišnje.	Lokalna samouprava, organizacije civilnog društva.	Redovna budžetska sredstva.	II kvartal 2020. godina II kvartal 2021. godina
	C1.4. Podrška projektima organizacija civilnog društva, škola koji imaju cilj povećanje učešća mladih.	Podržan minimum 1 projekat na godišnjem nivou sa ovom temom.	Lokalna samouprava.	Redovna budžetska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.
	C1.5. Osnivanje i rad omladinskih servisa (Omladinskog kluba).	Otvoren Omladinski klub, angažovana minimum 1 osoba za koordinaciju	Lokalna samouprava, Ministarstvo sporta i mladih.	Redovna budžetska sredstva, donatorska sredstva.	2020. godine, 2021. godina.

C2. Obezbeđivanje mehanizma-sistema za njegovanje aktivizma	C2.1. Podrška radu volonterskih klubova u okviru civilnog društva.	Podržan rad minimum 1 volonterskog i 1 omladinskog kluba Obuhvaćeno minimum 50 mladih	Lokalna samouprava, organizacije civilnog sektora.	Redovna budžetska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.
---	--	--	--	-----------------------------	-----------------------------

KLJUČNI ISHOD D: MLADI SU DOBROG ZDRAVLJA, BEZBJEDNI, IMAJU PRISTUP ADEKVATNOM SISTEMU PODRŠKE ZA TRANZICIJU U ODRASLO DOBA I SAMOREALIZACIJU, SAMOSVJESNI, INOVATIVNI, POKAZUJU INICIJATIVU I PRIHVATAJU RAZLIČITOST

MJERA IZ NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE	AKTIVNOST	POKAZATELJ USPJEHA	ODGOVORNI ZA REALIZACIJU	IZVOR FINANSIRANJA	PERIOD REALIZACIJE
D1. Uspostavljanje efikasnih međusektorskih savjetodavnih tijela za mlade i roditelje	D1.1. Sprovođenje edukativnih radionica za mlade i roditelje na temu vršnjačkog nasilja i na temu prevencije narkomanije.	Najmanje 2 radionice održane. Najmanje 30 mladih učesnika. Najmanje 30 roditelja obuhvaćenih radionicama.	MUP, Organi civilnog društva, Škola, Dom zdravlja.	Redovna budžetska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.
D2. Razvoj omladinskog rada kao podrška za tranziciju ka autonomiji	D2.1. Oganizovanje tribina, predavanja na teme važne za proces tranzicije ka odraslosti i autonomiji.	Najmanje 2 tribine, predavanja organizovana na temu tranzicije ka odraslosti i autonomiji. Najmanje 20 mladih obuhvaćeno.	Lokalna samouprava, Organizacije civilnog društva.	Redovna budžetska sredstva, donatorska sredstva.	2020. godina 2021. godina
D3. Podrška psiho-fizičkom razvoju i očuvanju zdravlja mladih	D3.1. Stavljanje u funkciju i održavanje gradskog terena malih sportova.	Teren uredno održavan, dostupan mladima na korišćenje.	Lokalna samouprava, organizacije civilnog društva.	Redovna budžetska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.

	Najmanje 50 mladih koji se u slobodno vrijeme bave sportom		
--	--	--	--

KLJUČNI ISHOD E: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNIM KULTURNIM I MEDIJSKIM SADRŽAJIMA KAO KREATORI I KONZUMENTI

MJERA IZ NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE	AKTIVNOST	POKAZATELJ USPJEHA	ODGOVORNI ZA REALIZACIJU	IZVOR FINANSIRANJA	PERIOD REALIZACIJE
E1. Obezbeđivanje jednakog pristupa kulturnim sadržajima za mlade	E1.1. Prikazivanje filmova, organizovanje predstava za mlade po simboličnim cijenama ili besplatno	Najmanje 12 prikazanih filmova. Najmanje 6 održanih predstava. Najmanje 50 mladih prisutno.	Omladinski klub Plužine, Centar za kulturu Plužine.	Redovna budžetska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.
	E1.2. Organizovanje kulturnih događaja za mlade u gradskom centru i ruralnom području.	Najmanje 5 organizovanih kulturnih događaja. Najmanje 30 mladih prisutnih.	Omladinski klub Plužine, Centar za kulturu Plužine, Park prirode Piva.	Redovna budžetska sredstva, donatorska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.

KLJUČNI ISHOD F: USPOSTAVLJEN NORMATIVNO PRAVNI OKVIR ZA VODENJE OMLADINSKE POLITIKE NA LOKALNOM NIVOU

MJERA IZ NACIONALNE STRATEGIJE ZA MLADE	AKTIVNOST	POKAZATELJ USPJEHA	ODGOVORNI ZA REALIZACIJU	IZVOR FINANSIRANJA	PERIOD REALIZACIJE
F1. Obezbeđivanje održivog i kontinuiranog finansiranja lokalne omladinske politike	F1.1. Određivanje godišnjih prioriteta za finansiranje projekata i programima iz oblasti omladinske lokalne politike.	Definisani prioriteti NVO iz oblasti mladih. Podržan minimum 1 projekat godišnje za mlade na Konkursa za NVO.	Lokalna samouprava.	Redovna budžetska sredstva.	2020. godina, 2021. godina.

RADNA GRUPA ZA IZRADU LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA MLADE

1. Sonja Cicmil, Sekretar Sekretarijata za opštu upravu i društvene djelatnosti, koordinator
2. Nikola Cicmil, viši savjetnik za sport, mlade, obrazovanje i NVO, član
3. Jelena Mitrić, Omladinski klub Plužine, član
4. Violeta Dondić, odbornik SO Plužine, član
5. Darko Čalasan, NVO Udruženje lovaca i ribolovaca "Bažo Pivljanin", član
6. Nikola Agramović, JU Obrazovni centar, član
7. Boris Vojinović, Zavod za zapošljavanje, član
8. Zoran Čuković, med. radnik, član
9. Vukoman Blagojević, savjetnik II za prevenciju narkomanije, član
10. Miliwoje Dondić, sportske organizacije, član.